

Svineproducenter holder årsmøde

Friland a/s holder årsmøde om økologisk og frilandsproduktion af svin på mandag. I løbet af dagen er der faglige oplæg og diskussioner, mens selve generalforsamlingen afvikles derefter.

Et af temaerne på mødet er det økologiske svinekøds kvalitet, som bliver belyst ud fra to vinkler, dels den fodringmæssige, dels den velfærdsmæssige.

Hangriseproduktion er det andet tema på årsmødet, der afholdes i Sabro ved Århus.

Temadag om medicin og økologi

En del økologiske mælkeproducenter har udfaset eller nedbragt forbruget af antibiotika. Men hvordan harmonerer det med økologiens mål om høj dyrevelfærd. DJF afholder temadag om emnet 15 december i Foulum, hvor en række eksperter, der arbejder med emnet, giver indblik i den komplicerede problemstilling.

Noteringen

► Svin

Basisnotering (70,0-86,9) uge 46: 8,60 kr.

Friland A/S, Skive giver i uge 47 følgende tillæg til konventionel notering: Øko-tillæg (alle grise): 4,00 kr./kg. Kvalitetstillæg (godkendte grise): 3,00 kr./kg. Ud over å conto udbetalingen ydes økologisk markeditillæg afhængigt af afsætningsituationen - for uge 47: 4,25 kr./kg for alle grise. Søer: 2,00 kr. Der udbetales også konventionel efterbetaling fra Danish Crown.

► Smågrise

Vejledende notering fra Dansk Svineproduktion og Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter for økologiske smågrise for uge 46: Beregnet smågrisenotering: 30 kg: 639,02 kr. (+6,10). Kg-regulering: 12-25 kg: 13,39 kr. 25-30 kg: 11,61 kr. 30-40 kg: 10,75 kr. Noteringen tager udgangspunkt i basisnoteringen fra Friland A/S og er inklusive efterbetaling.

► Kvæg

Friland A/S giver følgende merpriser for økologisk kvæg leveret i uge 47: Ungtyre u/12 mdr.: 2,10 kr./kg. Stude og kvier: Variabelt tillæg: 5,25 kr. pr. kg. Kontraktillæg*: 2,50 kr. pr. kg. Køer: 4,50 kr./kg. Restgruppe: 1,50 kr./kg. Tillæggene gives efter veldefinerede kvalitetskrav. *Kvalitetsgodkendte dyr på kontrakt afregnes med variabelt tillæg + kontraktillæg.

► Tyrekalve

Vejledende notering på økologiske tyrekalve af stor malkerace fra Brancheudvalget for Økologiske Kødproducenter: Jersey (3. mdr., 65 kg). Pris: 1.121 kr. Kg-reg.: 10 kr. Stor race (3. mdr., 96 kg). Pris: 2.105 kr. Kg-reg.: 11 kr. Priserne er inkl. afhøring og studning.

Økologisk Jordbrug tager forbehold for evt. fejl.

Gør græsmarken god for klima, natur og kvæg

Økologisk oksekød, mælk og ost kan fortælle en lang historie end i dag, men der er nogle love, der skal laves om

Af Anna Bodil Hald

Mange økologiske landmænd udsår cikorie, kællingetand, stenklover, bibernelle, lancet vejbred, kommen, kørvæl og persille i græsmarken. Det sker som en konsekvens af, at de gamle og artsrige græsmarker er forsvundet gennem omfattende ompløjning. I fremtiden bliver energiressourcen til pløjning givetvis mindre – og sandsynligvis forbeholdt enårige afgrøder.

Græs er den afgrøde, der lettest gøres klimavenlig med pløjefri dyrkning. Samtidig oplagres mere kulstof i græsmarken. Det må være en oplagt klimavej for økologer.

Meningsløs ompløjning
Vejen til klimavenlige græs-

marker er dog stenet, da det kræver, at EU-reglerne bliver klimavenlige og dropper krav om energispild til pløjning mindst hvert femte år! Desuden bør incitamentet til pløjning for at undgå at falde ind under § 3 i Naturbeskyttelsesloven fjernes.

Indtil EU fjerner femårsreglen for permanent græsmark, er der andre muligheder for at give kvæget urter på en naturlig måde og samtidig understøtte naturen. Græsmarkens kanter på 2-6 m kan for eksempel ligge i fulde fem år mellem pløjningerne – og uden tilførsel af gødning. Desuden kan naturarealer afgræsses sammen med græsmarker i omdrift. Landskabets småbiotoper kan også indgå i en græsningsturnus. Herved plejes småbiotoperne, og deres mængde af de gode urter øges. En god spiral er sat i gang. Økologisk mælk, kød og ost bliver klima- og naturvenlige specialprodukter frem for bulkvarer.

Afgræsning gavner

Vilde planter og dyr er afhængige af hinanden. De har tilpasset sig hinanden på

mange sindrige måder f.eks. ved bestøvning, frøspredning og sekundære plantestoffer. Dette samspil med planterne gjaldt også for vore græssende husdyr lang tid før, vi domesticerede dem. Kvæget fremmer mange plantearter gennem græsning. Det gælder især lavtvoksende arter og urter med blade i roset. Hvis højere arter vokser dem over hovedet, har de svært ved at få adgang til lyset. De over tusind vilde plantearter, som vi kalder hjemmehørende, forekommer naturligt på næringsfattige lokaliteter med åben bund og har været her længe før os. Med de græssende husdyr fik disse arter udbredelsesmuligheder til græsgange, markskel og opgivne agre.

Dagens ret: to arter

I dag udgør græsmarker og naturen et langt mere næringsberiget miljø end det, hovedparten af de vilde planter er tilpasset. Derfor er de lavtvoksende planter blevet endnu mere afhængige af kvægets afgræsning. Men kvæg er også afhængig af de vilde planter. Et varieret udbud af vilde planter sti-

Naturens ring kan sluttes
De vilde planter og kvægets afgræsning kan igen få et godt samspil. Det kræver, at kvægbrugeren samarbejder med naturens vilde planter og understøtter dem. Et naturplansprojekt for Øllingegaard Mejeris leverandører har anvist en vej, der fremmer indvandring af vilde planter fra markveje, diger, markskel og naturarealer til markens yderste seks meter. Læs mere om projektet på www.natlan.dk.
Illustrator: Stinne Larsen

mulerer kvægets appetit og sørger for god mineralforsyning. Visse plantearter vides at modvirke indvoldsorme. Kvæg går rundt og nipper lidt af dit og dat som supplement til de områder, hvor de plænegræsser for at få energi, proteiner og strukturstof. På et artsrigt græsareal kan dyrene let selv opfylde deres behov, men hovedparten bliver budt på en menu bestående af blot et par kulturarter: rajgræs og hvidkløver. Økologer kan derfor blive meget bedre til at imødekomme

Markkant:

Afgræsses -
Godt leveste
for græsmar
urter

kvægets naturlige behov for en alsidig kost, samtidig med at vi får kød, mælk og ost med flere flerumættede fedtsyrer, et øget indhold af antioxidanter og mere smag. Maden får fortælleverdi, og vi får bedre natur.

Anna Bodil Hald er botaniker og konsulent i NatLan, der yder rådgivning om naturpleje i landbruget.

Hvorfor vælger forbrugerne økologisk?

Det er ikke ligegyldigt, om der føres landbrugspolitik. Det er heller ikke ligegyldigt, hvilket indhold der lægges i den. Dette gælder også for økologisk landbrug. Har man et politisk mål om at forøge produktion og afsætning af økologiske fødevarer, så må man føre en landbrugspolitik, der understøtter produktion, distribution og efterspørgsel.

Vi ved en del om, hvordan man gennem landbrugspolitik kan stimulere forøget udbud af økologiske fødevarer. Derimod er vores viden om, hvordan vi gennem landbrugspolitik kan stimulere efterspørgslen temmelig begrænset.

Men hvad så med markedet – ved vi ikke, hvad der gør en forskel dér? For det første kan svaret herpå hjæl-

pe os til at finde den mest hensigtsmæssige politik. For det andet gør politik det jo ikke alene: Efterspørgslen skal i sidste ende møde udbuddet på et marked. Så også af den grund er det nyttigt at vide noget om, hvad der får forbrugerne til at vælge økologisk.

Hvorfor vælge økologisk?

Hvad er det så, der har betydning når forbrugerne står ved disken i supermarkedet, eller hvor de nu køber fødevarer? De seneste 10-20 år er der såvel i Danmark som internationalt gennemført en del videnskabelige undersøgelser, der skulle svare på det spørgsmål. Man kan således ikke påstå, at der mangler forskning på feltet. Man kan heller ikke påstå, at der mangler forklaringer på forbrugernes efterspørgsel efter økologi. Groft taget kan man i de mange undersøgelser finde belæg for, at næsten hvad som helst kan forklare forbrugernes efterspørgsel. Og ikke nok med at under-

søgelserne peger på vidt forskellige forklaringer; der er også flere af dem, der direkte modsiger hinanden. Der er altså ikke noget præcist eller entydigt svar.

Klima eller zoonoser?

Når nu et væld af forklaringer har set dagens lys, så kan en mulig forklaring på den forvirring være, at undersøgelserne ikke er lavet ordentligt. Det er f. eks. værd at huske, at svarene i en undersøgelse sjældent er bedre end de spørgsmål man stiller. Men en anden – og måske mere nærliggende – forklaring er, at det, der motiverer forbrugerne til at købe økologisk, er forskelligt f.eks. fra sted til sted, og at motiverne også forandrer sig over tid. Helt aktuelt er der f.eks. udbredte diskussioner om klimaproblematikken. Bare 5-10 år tilbage var der næppe mange, der ville sige, at de købte økologisk for at hjælpe isbjørnene, men i dag kan det være et meget relevant motiv. Til gengæld var der

Nyt fra
Internationalt Center for forskning
i Økologisk Jordbrug og Fødevarer
systemer

Af: Jan Holm Ingemann, lektor,
Institut for Økonomi, Politik og
Forvaltning, Aalborg Universitet

mange dengang, der købte økologisk for at undgå BSE. Det er næppe et motiv, der er særlig ubredt i dag, hvor begreber som BSE og zoonoser ikke længere fylder i den offentlige debat eller hjemme ved middagsbordene.

Krop, samvittighed og smag

Derfor er der god grund til at antage, at de mere specifikke forklaringer på, hvorfor vi køber økologisk, er forskellige fra sted til sted og foranderlige over tid. Dog kan vi med rimelig sikkerhed fastslå, at motiverne kan opdeles i tre mere over-

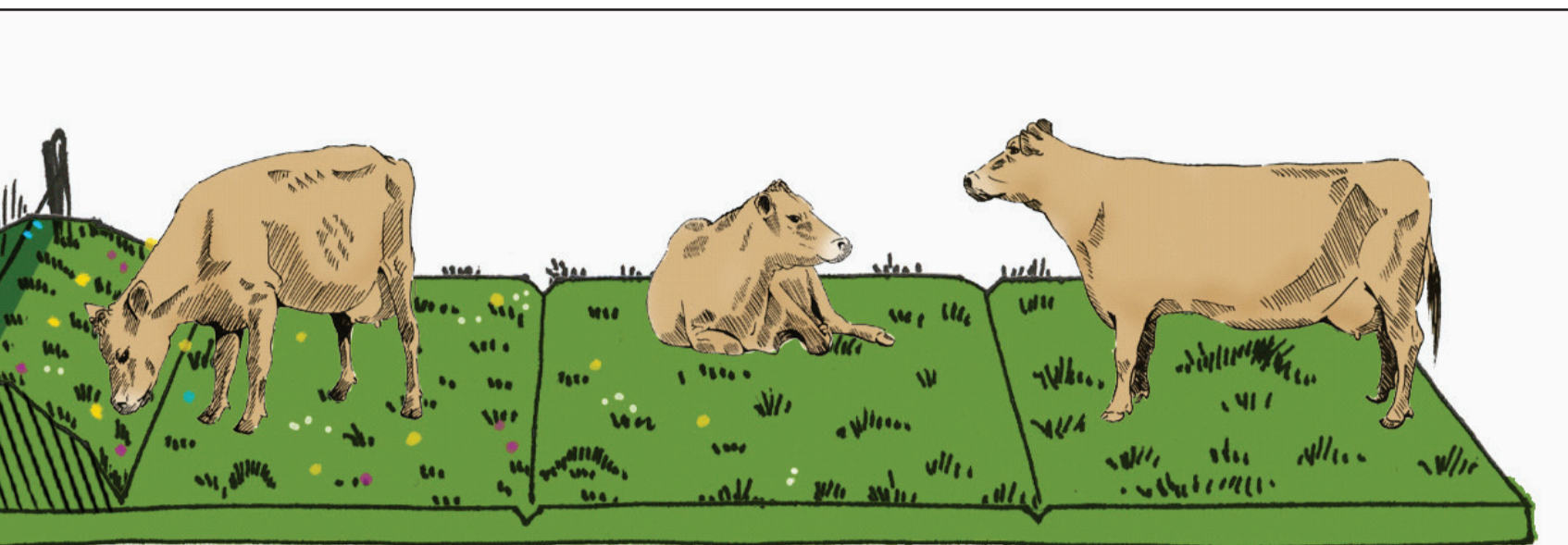
ordnede kategorier:

* Motiver, der refererer til egen krop og sundhed fx ønsket om at undgå pesticider

* Motiver, der referer til værdier og samvittighed f. eks. hensynet til dyrevelfærd

* Motiver, der refererer til traditionelle kvalitetsparametre ved selve produktet fx friskhed og smag

Læs mere på www.cop.elr.dk

Udvidet
markkant:
Afgræsses -
Græsmarks
urter har
etableret sig

Markdrift:

Afgræsning
Flere urter her

Mælkekvote steg 50 øre

Bedst som man troede, at mælkekvoter ikke længe er penge værd, steg de kraftigt i pris på novemberbørsen. Ligevægtsprisen er beregnet til 1,55-1,61 kr./kg, hvilket er næsten 50 øre mere end på forrige børs.

I Mælkeudvalget, der administrerer kvoterne, vurderer Herluf Christensen, at prisstigningen skyldes frygt for strafafgift, såfremt Danmark producerer mere end landkvoten. Mælkeproducenter, der ligger på vippen, kan derfor have valgt at investere i lidt ekstra kvote.

Hvorfor ligger
det økologiske kød
i hjørnet?

Hvordan er
min gris blevet
så dyr?

Butiksvandring

Bliv klogere på, hvad der sker med produktet fra bonde-til-butik.

- Hvordan tænker indkøberen i detailledet?
- Hvilke krav stilles til de økologiske leverandører?
- Hvordan markedsføres de økologiske varer i salgsavisen og butikken?

Torsdag den 26. november kl. 19.00-22.00

Mødested: Økologiens Hus, Silkeborgvej 260, 8230 Åbyhøj

Program:

- Guidet tur i Kvickly med Henrik Rendbøll og varehuschef Kaj Aakjær
- Sandwich, oplæg og diskussion i Økologiens Hus v/ Henrik Rendbøll og markeds konsulent Helle Bossen, Økologisk Landsforening

Tilmelding til Helle Moving på hmo@okologi.dk eller 8732 2700.
Begrænset deltagerantal.

Økologisk Landsforening

Arrangementet er gratis og en del af projektet "Styrket fundament for økologisk omlægning"
Projektleder Sven Hermansen, sh@okologi.dk

Besøg Økologiens Stand

på Agromek, hal D, stand nr. 3404

Få et omlægningstjek og vær klar til at sælge økologisk, når øko-forbruget igen stiger. Kom og få en snak om udviklingen inden for økologisk landbrug og det økologiske marked. Hør om staldskoler som sundhedsrådgivning for kvæg, og tilmeld dig til ordningen på standen.

Konsulenter fra Økologisk Landsforenings faglige team står klar på Agromek for at skrive dig op til et omlægningstjek, og fortæller om mulighederne i økologisk produktion. Få resultaterne fra vores faglige udviklingsarbejde.

Det faglige program på standen:

Tirsdag d. 24. november

- 10.00 Standen åbnes
- 10.30 Mælk fra naturarealer
- 15.00 Økologernes klimastrategi, - sådan bliver økologi det mest klimavenlige

Onsdag d. 25. november

- 10.30 Strategier og værktøjer mod tidsler
- 15.00 Urter til kvæg, hvad ved vi?

Torsdag d. 26. november

- 10.30 Kulstofskolen og klimastrategien, få beregnet din kulstofbinding
- 15.00 Er biogas muligt på min ejendom?
- få en beregning på stedet.

Fredag d. 27. november

- 10.30 Kvalitetsslam på grovfoder
- 15.00 Godt hø til robuste småkalve

Lørdag d. 28. november

- 13.30 Grovfoder til høns, hvilken teknik skal bruges?

Læs mere på www.okologi.dk, hvor du også kan følge vores Agromekstand på vores weblog.

Økologisk Landsforening

